

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 5P/143/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1724201809
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Štiglicová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2024:1724201809.1

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v Pezinku, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa I. P. Q., narodený XX.XX.XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti T. D. Q., narodenej XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, I. L., v konaní zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, Krátka 1, Senec, dieťa rodičov: X. Q., narodená XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, I. L., otec neuvedený, o návrhu G. D., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, W., t.č. Y. XX, I. L., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Maloletý I. P. Q., narodený XX.XX.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti G. D., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, W., ktorý je povinný maloletému zabezpečovať výchovu, dbať o jeho zdravie, výživu a všestranný vývoj a v bežných veciach ho zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Súd ukladá navrhovateľovi G. D., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, W., aby v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti tohto uznesenia, podal návrh vo veci samej a to návrh na zverenie maloletého do jeho náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 45 Zákona o rodine.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 20.05.2024 žiadal navrhovateľ o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletého do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnili tým, že maloletý je zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jeho manželke na základe rozhodnutia súdu zo dňa 08.12.2020. sp. zn. 37P/120/2020-71. Manželka dňa 1.5.2024 utrpela vážne zranenie a odvtedy je hospitalizovaná a nachádza sa v umelom spánku. Navrhovateľ sa o maloletého sa od malička spolu s manželkou stará ako o vlastné dieťa. S maloletým má vybudovaný pevný a vrúcny vzťah. Prakticky od narodenia sa o neho spolu s manželkou starajú. Jeho matka ho porodila ako neploletá, manželka bola určená za poručníčku maloletého a spolu bývali v ich domácnosti, v rodinnom dome. Po vážnom zanedbávaní starostlivosti zo strany matky maloletého požiadali súd o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, čomu súd vyhovel. Matka maloletého neprejavila záujem o starostlivosť o maloletého a pokračuje v životnom štýle, ktorý predchádzal jeho zvereniu, čo je užívanie omamných látok a aktuálne prebieha vyšetovanie jej aj jej partnera, ktorí boli obvinení z ilegálnej drogovej činnosti. Prognóza lekárov k zdravotnému stavu manželky je zatiaľ veľmi nejasná, nevedia povedať, kedy budú môcť prebrať manželku z umelého spánku a či bude mať trvalé následky. O maloletého sa naďalej stará ako o vlastného, bývajú v spoločnej domácnosti, vodí ho do škôlky, spoločne navštevujú manželku v nemocnici a zabezpečujú mu každodennú starostlivosť. Žijú usporiadaným životom. Maloletý navštevuje škôlku v Bratislave. Nakoľko aktuálne prebieha zápis do základných škôl a maloletý si má od septembra plniť

povinnú školskú dochádzku, navrhovateľ nedokáže vykonať zápis do základnej školy, nakoľko je zverený iba do náhradnej osobnej starostlivosti manželky, ktorá aktuálne nie je spôsobilá tento zápis vykonať.

2. Dňa 27.05.2024 doručil súdu opatrovník maloletého vyjadrenie k návrhu v ktorom uviedol, že maloletý býva spolu s navrhovateľom v 5 - izbovej novostavbe rodinného domu. Domácnosť je kompletne zariadená štandardným nábytkom. Bytová hygiena je na dostačujúcej úrovni. Maloletý má vlastnú izbu, ktorá je zariadená štandardným nábytkom, ktorá reflektuje vek a potreby maloletého dieťaťa. Navrhovateľ pracuje v cateringovej spoločnosti vo Viedne ako skladník. Jeho mesačný príjem je vo výške 1200,- Eur. Navrhovateľ sa vyjadril, že ich rodina netrpí finančným nedostatkom. Navrhovateľ uviedol, že aktuálne on zabezpečuje starostlivosť o maloletého, nakoľko jeho manželka, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti je v zdravotníckom zariadení. Vyjadril sa, že jeho manželka bola ohrozená na živote. Vzhľadom na tuto skutočnosť Navrhovateľ uviedol, že on ako blízka osoba bude dočasne zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Úrad pozorovaním zistil, že medzi maloletým a navrhovateľom je vytvorená silná citová väzba. Úrad vykonal pohovor s maloletým primeraný k jeho veku a schopností vyjadrenia sa. V komunikácii bol maloletý otvorený, nestránil sa cudzích udržiaval očný kontakt. Maloletý je zdravý, hravý a komunikatívne dieťa, navštevuje štátnu materskú školu v Bratislave. Navrhovateľ sa v rozhovore vyjadril, že biologická matka maloletého sa o syna zaujíma a má s ním aj pravidelný osobný kontakt. Zároveň sa vyjadril, že matka aj naďalej užíva návykové látky. Úrad žiadal o súčinnosť Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava pri prešetrení bytových, sociálnych a rodinných pomerov na strane matky, ktorý v správe zo dňa 04.04.2024 uviedol, že vykonali šetrenie v mieste bydliska matky maloletého. Matka maloletého sa však na uvedenej adrese nezdržiava a ani tam nebýva. Na základe dopytovania susedov zistili, že matka bývala na adrese spolu s partnerom, ktorého polícia vraj spolu s ňou z bytu deložovala za prechovávanie a predávanie návykových látok. Matka maloletého a jej partner boli podľa tvrdenia susedov neprispôsobiví a nemali podpísanú ani nájomnú zmluvu. Matka je vraj toho času tehotná. Úrad uvádza, že po prešetrení bytových, sociálnych a rodinných pomerov a na základe vyššie uvedených skutočností odporúča návrh vo veci nariadenia neodkladného opatrenia na zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti schváliť. Máme za to, že navrhovateľ je blízka osoba maloletého, ktorý má vytvorenú silnú citovú väzbu s maloletým. Navrhovateľ dlhodobo spoločne s manželkou zabezpečoval aj naďalej zabezpečuje zdravý fyzický a psychický vývin maloletého. Na základe šetrenia rodinných, bytových a sociálnych pomerov v rodine konštatuje, že bytové pomery sú na dobrej úrovni, majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie rovnomerného fyzického, psychického a sociálneho vývinu maloletého dieťaťa.

3. Z navrhovateľom predloženého rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 37P/120/2020-71 zo dňa 08.12.2020 súd mal preukázané, že maloletý bol zverený do náhradnej osobnej náhradnej osobnej starostlivosti T. D. Q., ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou mesačne 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené a nepľnoleté dieťa, podľa účinného zákona o životnom minime, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorú sumu je matka povinná zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senec, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. V konaní súd zistil, matka, napriek tomu, že mala rozsudkom Okresného súdu Bratislava III pod č.k. 37P/308/2017 -41 zo dňa 18.9.2018, právoplatným dňa 18.10.2018 priznané rodičovské práva a povinnosti k maloletému v čase svojej maloletosti, následne v čase plnoletosti sa nedokáže o maloleté dieťa adekvátne postarať, niekoľkokrát maloletého opustila a zanechala v osobnej starostlivosti jej sestry, je nestabilná, opakovane zlyhávala. nadmieru požívala alkoholické nápoje, užívala drogy, lieky. Podľa zistení sa matka opakovane predávkovala rôznymi liekmi, v dôsledku čoho bola aj hospitalizovaná. Otcovstvo k maloletému nebolo určené. Súd tiež zistil, že sestra matky sa o dieťa od narodenia o maloletého riadne stará, zabezpečuje mu celkovú osobnú starostlivosť, s maloletým má dobrý vzťah a spĺňa všetky predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 2 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 360 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

11. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

18. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

19. Z podaného návrhu, predložených listinných dôkazov vyplýva, že maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č.k. 37P/120/2020-71 zo dňa 08.12.2020 zverovaný do náhradnej osobnej náhradnej osobnej starostlivosti T. D.Y. Q., ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach, ktorá dňa 01.05.2024 utrpela vážne zranenie a odvtedy je hospitalizovaná a nachádza sa v umelom spánku, momentálne nedokáže vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť v zmysle rozsudku. Matka maloletého nemá svoje pomery upravené tak, aby mohla starostlivosť o maloletého zabezpečiť, otec dieťaťa nie je uvedený. Starostlivosť o maloletého sestra matky vykonávala spoločne s manželom - navrhovateľom, ktorý aktuálne zabezpečuje starostlivosť o maloletého. Navrhovateľ je blízka osoba maloletého, ktorý má vytvorenú silnú citovú väzbu s maloletým, dlhodobo spoločne s manželkou zabezpečoval aj naďalej zabezpečuje zdravý fyzický a psychický vývin maloletého. Rovnako bytové pomery sú na dobrej úrovni, sú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie rovnomerného fyzického, psychického a sociálneho vývinu maloletého dieťaťa. Súd v konaní o nariadení neodkladného opatrenia nevykonáva plnohodnotné dokazovanie ako v prípade meritórneho konania ale na základe doposiaľ vykonaného dokazovania má za to, že sú splnené podmienky na výkon dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého.

20. Nakoľko neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené nariadenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu úpravou pomerov účastníkov konania a takáto úprava pomerov má byť len dočasná do doby, keď nebude rozhodnuté podľa príslušných zákonných ustanovení, súd podľa § 336 ods.1 Civilného sporového poriadku uložil navrhovateľovi podať návrh na zverenie maloletého do jeho náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 45 Zákona o rodine. V prípade, že navrhovateľ návrh vo veci samej nepodá v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti tohto uznesenia alebo dôvody pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie pominú, súd nariadené neodkladné opatrenie zruší.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok. (§ 357 Civilného sporového poriadku, a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. (§127 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§127 ods. 2 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 Civilného sporového poriadku)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 Civilného sporového poriadku)

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku)

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné dňom vyhotovenia (§ 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku)